Сряда, 7 юли 2021 г.

P9_TA(2021)0338

Въздействие на ветроенергийните паркове в морето и на други системи за енергия от възобновяеми източници върху риболовния сектор

Резолюция на Европейския парламент от 7 юли 2021 г. относно въздействието на ветроенергийните паркове в морето и на други системи за енергия от възобновяеми източници върху риболовния сектор (2019/2158(INI))

(2022/C 99/10)

Европейският парламент,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),

— като взе предвид стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г., изложена в съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. — Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM(2020)0380),

— като взе предвид препоръките на Комисията от май 2020 г. за положителните взаимодействия между ветроенергийните паркове в морето и рибарството,

— като взе предвид доклада за синята икономика за 2020 г., публикуван от Комисията на 11 юни 2020 г.,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 17 септември 2020 г., озаглавено „Засилване на европейската амбиция в областта на климата за 2030 г. Инвестиция в неутрално по отношение на климата бъдеще в полза на нашите граждани“ (COM(2020)0562),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 19 ноември 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за използване на потенциала на енергията от възобновяеми източници в морето за неутрално по отношение на климата бъдеще“ (COM(2020)0741),

— като взе предвид Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) ([1]),

— като взе предвид Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране ([2]) („Директивата за морското пространствено планиране“),

— като взе предвид Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници ([3]),

— като взе предвид споразумението, прието на 12 декември 2015 г. по време на 21-вата конференция на страните (COP21) по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) в Париж (Парижкото споразумение),

— като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2018 г. относно международното управление на океаните: дневен ред за бъдещето на нашите океани в контекста на целите за устойчиво развитие за 2030 г. ([4]),

— като взе предвид услугите за картографиране „EMODnet Human Activities Vessels Density Mapping — Service, 2019“ и „Offshore Renewable Energy Developments — 2018“ на системата за управление на данни и информация OSPAR,

— като взе предвид становището на Консултативния съвет за Северно море (NSAC) от 28 декември 2020 г. относно развитието на взаимодействия между ветроенергийните паркове в морето и рибарството,

— като взе предвид своята позиция, приета на първо четене на 24 юни 2021 г. с оглед на приемането на регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски законодателен акт за климата) ([5]),

([1]) ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19.
([2]) ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 135.
([3]) ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82.
([4]) ОВ C 458, 19.12.2018 г., стр. 9.
([5]) Приети текстове, P9_TA(2021)0309.

— като взе предвид проучването по искане на комисията по рибно стопанство (PECH) от 12 ноември 2020 г. относно въздействието върху европейското рибарство от употребата на вятърна енергия от разположени в морето инсталации и други морски възобновяеми енергийни източници,

— като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по промишленост, изследвания и енергетика,

— като взе предвид доклада на комисията по рибно стопанство (A9-0184/2021),

А. като има предвид, че ЕС има за цел да стане неутрален по отношение на климата най-късно до 2050 г. в съответствие с целите на Зеления пакт; като има предвид, че Комисията предложи цел за намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % до 2030 г., докато Парламентът призова за цел за намаляване на емисиите на парникови газове с 60 % до 2030 г.; като има предвид, че енергията от възобновяеми източници в морето е една от възможностите, които държавите членки могат да изберат за постигането на тази цел; като има предвид, че тя следва да играе ключова роля за постигането на тези цели чрез интегриран подход, който взема предвид трите стълба на устойчивостта;

Б. като има предвид, че съгласно Договорите ЕС носи отговорността за обезпечаването на сигурността на доставките, а държавите членки са отговорни за определянето на структурата на енергийните си доставки и избора си на енергийни източници, като същевременно спазват целите на ЕС за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.;

В. като има предвид, че според прогнозите на Комисията 30 % от търсенето на електроенергия в ЕС през 2050 г. ще бъде задоволявано от вятърна енергия от разположени в морето съоръжения, което представлява увеличение от сегашните 12 GW мощности за производство на вятърна енергия от разположени в морето съоръжения в ЕС-27 до целта за 300 GW през 2050 г.; като има предвид, че според прогнозите на Комисията търсенето ще достигне 40 GW мощности за производство на океанска енергия до 2050 г.;

Г. като има предвид, че в съответствие с член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) енергийната политика на Съюза трябва да осигурява функционирането на енергийния пазар и да обезпечава сигурността на енергийните доставки, да насърчава енергийната ефективност и спестяването на енергия, както и разработването на възобновяеми енергийни източници, и да подпомага взаимната свързаност на енергийните мрежи; като има предвид, че определянето на енергийния микс на държавите членки продължава да бъде национална компетентност, и поради тази причина енергийните миксове са силно диверсифицирани;

Д. като има предвид, че северните морета (Северно море, Балтийско море и североизточната част на Атлантическия океан) представляват над 85 % от всички мощности за производство на вятърна енергия от разположени в морето съоръжения във водите на ЕС-27;

Е. като има предвид, че географските характеристики на държавите членки и европейските морски басейни варират значително в рамките на ЕС; като има предвид, че развитието на ветроенергийни паркове в морето и други системи за енергия от възобновяеми източници понастоящем е съсредоточено в Северно море и Балтийско море, където условията са по-благоприятни; като има предвид, че в бъдеще възможността или целесъобразността на създаването на инсталации за енергия от възобновяеми източници в морето или увеличаването на тяхната големина или капацитет също ще бъде много различна във всеки басейн и държава членка;

Ж. като има предвид, че в Споразумението за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство беше договорено, че риболовните кораби на ЕС ще продължат да имат реципрочен достъп до водите на Обединеното кралство и следователно ще продължат да споделят европейското морско пространство, в което понастоящем има 110 ветроенергийни паркове в морето с над 5 000 вятърни турбини;

З. като има предвид, че доставките на вятърна енергия могат да бъдат нередовни и нестабилни поради променливите метеорологични условия;

И. като има предвид, че възможностите за съхраняване на вятърна енергия са все още много ограничени;

Й. като има предвид, че други възобновяеми източници на енергия в морето, като например свързаните с вълните, приливите и отливите технологии и термичните технологии, плаващите фотоволтаични инсталации и използването на водорасли за производство на биогорива, играят важна роля в стратегията на Комисията за енергията от възобновяеми източници в морето, въпреки че понастоящем не функционират широкомащабни съоръжения; като има предвид, че те могат да допринесат за постигането на неутралност по отношение на климата и за засилването на водещата роля на Европа, както и да създадат нови работни места; като има предвид, че е необходимо да се продължат научните изследвания и иновациите, тъй като други възобновяеми енергийни източници в морето биха могли да бъдат обещаващи и по-подходящи в някои области и да оказват по-малко въздействие върху риболовните дейности, рибните запаси и морската среда;

Сряда, 7 юли 2021 г.

К. като има предвид, че вятърните турбини в морето имат среден жизнен цикъл от 25 до 30 години; като има предвид, че досега много малко турбини са били изведени от експлоатация и рециклирането все още е много сложно, като се рециклират 85 — 90 % от демонтираната вятърна турбина; като има предвид, че е необходима дългосрочна визия на базата на кръгова икономика и подход, основан на жизнения цикъл, за да се оцени въздействието върху други дейности, като например риболова, както и върху местните общности и екосистемите, в края на проекта; като има предвид, че екопроектирането чрез използването на специфични материали и проектирането на инфраструктурата може да насърчи развитието на местното биологично разнообразие; като има предвид, че методите за рециклиране или поддръжката на инфраструктури като изкуствените рифове трябва да се оценяват на ранен етап от разработването на проекта;

Л. като има предвид, че най-ефективният от гледна точка на разходите и пространството начин за постигане на целта за осигуряване на мощности за производство на енергия от разположени в морето съоръжения до 2050 г. би бил чрез многократното използване на едно и също морско пространство от различни сектори, като се обмисли възможността за прилагане на подход на съпътстващи ползи, според който всяка дейност извлича ползи от другата, тъй като съвместното съществуване на дейностите може да бъде положително от гледна точка на околната среда и социално-икономическите ползи;

М. като има предвид, че съществува все по-голяма конкуренция между различните употреби на морското пространство, което често води до неглижиране на историческите употреби с очевидна историческа, културна, социална и икономическа значимост, като например риболова;

Н. като има предвид, че Директивата за морското пространствено планиране гласи, че държавите членки трябва да вземат предвид взаимодействията между дейностите и начините на използване, като например аквакултури, риболов, инсталации и инфраструктури за производство на енергия от възобновяеми източници, както и подводни кабели, да насърчават съвместното съществуване на съответните дейности и да прилагат екосистемен подход;

О. като има предвид, че чрез своите морски пространствени планове държавите членки следва да се стремят да допринасят за устойчивото развитие на секторите на енергетиката в морето, на морския транспорт, на секторите на рибарството и аквакултурите, както и за опазването, защитата и подобряването на околната среда, включително устойчивостта към последиците от изменението на климата; като има предвид, че в това отношение интересите на рибарството и аквакултурите следва да получат специално внимание и не следва да бъдат маргинализирани, когато държавите членки продължат с работата си и последващите преразглеждания на националните морски пространствени планове;

П. като има предвид, че предложението на Комисията за стратегия на ЕС за биологичното разнообразие гласи, че „ЕС ще се погрижи за приоритетното прилагане на решения, като например океанската енергия и ветроенергийните паркове, позволяващи възстановяване на рибните запаси“, докато неотдавнашно проучване, публикувано от Генералната дирекция за вътрешни политики ([6]) показва, че потенциалните ползи за рибарството вследствие на инсталациите за възобновяеми източници на енергия в морето не са добре разбрани и все още липсват емпирични доказателства;

Р. като има предвид, че в своето съобщение, озаглавено „Стратегия на ЕС за използване на потенциала на енергията от възобновяеми източници в морето за неутрално по отношение на климата бъдеще“, Комисията призова публичните органи да планират внедряването на енергията от възобновяеми източници в морето в дългосрочен план и отрано, като оценяват неговата екологична, социална и икономическа устойчивост, гарантират съвместното съществуване с други дейности, като например рибарството и аквакултурите, и осигуряват съгласието на обществеността с планираното внедряване;

С. като има предвид, че рибарството оказва относително слабо въздействие върху БВП; като има предвид, че то е от изключително значение за рибарските общности в много държави членки;

Т. като има предвид, че около 80 % от всички риболовни кораби в ЕС са кораби за дребномащабен риболов, като повечето от тях са семейни предприятия от поколения насам, които извършват дейност главно в крайбрежни води;

У. като има предвид, че струпването на настоящи и бъдещи проекти за развитие на енергия от възобновяеми източници в морето оказва най-голямо въздействие върху риболовните операции за улов на дънни видове и ракообразни;

Ф. като има предвид, че използването на енергия от морето, като същевременно се гарантира опазването на околната среда и устойчивото развитие на рибарството и други икономически дейности, изисква съвместно планиране и строга оценка на кумулативното въздействие, включително социално-икономическите последици;

([6]) Проучване — „Impact of the use of offshore wind and other marine renewables on European fisheries“ (Въздействие върху европейското рибарство от употребата на вятърна енергия от разположени в морето инсталации и други морски възобновяеми енергийни източници), Европейски парламент, Генерална дирекция за вътрешни политики, Тематичен отдел Б — Структурни политики и политика на сближаване, 12 ноември 2020 г.

Х. като има предвид, че са необходими допълнителни изследвания относно последиците от ветроенергийните паркове в морето и други разположени в морето системи за енергия от възобновяеми източници върху морската среда и рибните ресурси;

Ц. като има предвид, че Парламентът настоява, че целта на Съюза в областта на климата до 2030 г. трябва да бъде намаляване на емисиите на парникови газове в цялата икономика с 60 % спрямо 1990 г.;

Ч. като има предвид, че е необходимо да се проучат вятърните ресурси на ЕС в морето и да се насърчават проекти за възобновяема морска енергия по начин, съвместим с останалите употреби на морското пространство, главно рибарството, като същевременно се търсят полезни взаимодействия и се опазва биологичното разнообразие;

Ш. като има предвид, че мониторингът и емпиричният анализ на риболовните практики преди, по време и след изграждането на ветроенергийни паркове в морето са важни за постигане на по-добро разбиране за съвместното съществуване;

Щ. като има предвид, че основите на съоръженията за енергия от възобновяеми източници в морето могат да привлекат морски организми и биха могли да имат ефекта на изкуствен риф;

Ю. като има предвид, че Международната хидрографска организация (МХО) препоръчва да се избягват риболовни дейности на разстояние най-малко 0,25 морски мили (463 метра) от двете страни на подводен кабел, за да се сведат до минимум рисковете;

1. изтъква необходимостта да се избягва потенциалното отрицателно дългосрочно въздействие, причинено от разположените в морето вятърни турбини, върху някои екосистеми, рибните запаси и биологичното разнообразие, а оттам и върху рибарството като цяло; подчертава необходимостта от подход, основан на жизнения цикъл, по отношение на развитието им — от изграждането до експлоатацията и извеждането от експлоатация, откъдето произтича важността да се извършват задълбочени и подробни проучвания с цел оценка на въздействието на съществуващите вятърни турбини в морето;

2. подчертава, че енергията от възобновяеми източници в морето следва да се въвежда по такъв начин, че да се създават възможности за други дейности чрез подход за съпътстващи екологични, социални и икономически ползи, като се гарантират ползи за рибарите и местните общности;

3. предупреждава, че енергията от възобновяеми източници в морето ще бъде устойчива само ако не оказва отрицателно въздействие върху околната среда и върху икономическото, социалното и териториалното сближаване, особено в зависимите от рибарството региони;

4. изразява загриженост във връзка с липсата на научни изследвания относно извеждането от експлоатация на вятърните турбини в морето и относно последиците му за околната среда;

5. потвърждава, че решението относно националния енергиен микс и технологии остава в сферата на компетентност на съответната държава членка;

6. подчертава, че енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност са сред основните движещи сили за постигане на икономика с с нулеви нетни емисии; подчертава, че за да се постигне целта по отношение на енергията от възобновяеми източници за 2030 г., капацитетът и производството на инфраструктурата за електроенергия от възобновяеми източници в морето трябва да бъдат съответно увеличени;

7. подчертава важния потенциал на водорода от възобновяеми източници, включително от вятърна и слънчева енергия, за постигането на целта на Съюза за неутралност по отношение на климата;

8. подчертава, че плаващите ветроенергийни паркове имат потенциал за развитие в зони с дълбоки води, което разширява приложимата зона за развитие на вятърна енергия, като същевременно намалява видимостта ѝ от брега; поради това призовава Комисията и държавите членки да подкрепят разрастването и търговската реализация на устойчиви плаващи съоръжения за вятърна енергия в морето, които намаляват още повече въздействието върху рибарството;

9. подчертава необходимостта от свеждане до минимум на риска широкомащабното разгръщане на ветроенергийни паркове в морето да засегне физическото функциониране на морския басейн, по-специално морските и въздушните течения, което би могло да допринесе за смесвания на разслоената морска дълбина и следователно да повлияе на цикъла на хранителните вещества, генерирането на вълни, амплитудите на приливите и отливите и преноса на дънни наноси, и че последиците трябва да се наблюдават внимателно, тъй като инфразвуковият шум от движещия се ротор би могъл да отблъсква рибата и морските бозайници далеч от ветроенергийните паркове в морето, а електромагнитните полета от подводните кабели, както и подводният шум от набиването на пилоти, биха могли да имат сериозни последици за ракообразните и морските организми; подчертава в тази връзка необходимостта от по-нататъшна научноизследователска и развойна дейност във връзка с начините за избягване и смекчаване на тези отрицателни последици;

Сряда, 7 юли 2021 г.

10. отбелязва, че е важно да се прилагат най-добри практики по отношение на свеждането до минимум на смущенията и намаляването на вредите за екосистемите на етапите на планиране, експлоатация и извеждане от експлоатация на дейността в морето;

11. счита, че инсталирането на съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници в морето трябва да бъде включено във и да отговаря на стратегиите за развитие и енергийния суверенитет на всяка държава, като същевременно е в съответствие с целите на Европейския зелен пакт;

12. подчертава, че е важно да се вземат предвид морфологичните и географските характеристики на зоните, в които ще бъдат разположени ветроенергийните паркове в морето;

13. счита, че решенията за инсталиране на инфраструктура за производство на енергия от възобновяеми източници в морето следва да се основават на най-добрите научни оценки на съответните въздействия и да включват всички заинтересовани страни в експлоатацията на зоните, които ще бъдат заети, и по-специално свързаните с тях риболовни общности и техните организации;

14. подчертава, че е необходимо да се проучат потенциалните ефекти, като например ефектите на изкуствен риф от разположени в морето системи за енергия от възобновяеми източници върху морските организми и рибарството, които биха могли да бъдат ограничени до експлоатационната фаза, и да се проучи как извеждането от експлоатация може да се извърши по такъв начин, че ползите от него да не са временни; подчертава, че когато ветроенергийните паркове в морето бъдат изведени от експлоатация, обектите трябва да бъдат оставени в състояние, което позволява извършването на риболовни дейности, ако те са били разрешени преди изграждането или по време на експлоатационната фаза, и което опазва и зачита околната среда;

15. посочва, че характеристиките на морското дъно трябва да се вземат предвид при разполагането на ветроенергийни паркове в морето, за да не се изгражда инфраструктура на места, където това би породило риск от промяна на местното местообитание и екосистема;

16. предлага да се направи оценка на комбинирането и интегрирането на ветроенергийни паркове в морето в рамките на морските защитени зони съобразно ясно определени цели за опазване на местообитанията и биологичното разнообразие, включително такива, които се отнасят до рибните ресурси; подчертава, че в тези морски защитени зони следва да бъдат създадени комитети за управление с цел постигане на по-добро съвместно съществуване на дейностите и че трябва да бъде дадено одобрение от съответния компетентен орган, който отговаря за тези зони;

17. подчертава, че когато е възможно, ветроенергийните паркове в морето следва да бъдат разполагани в зони, където риболовът не е разрешен, за да се сведе до минимум отрицателното въздействие върху риболовната промишленост;

18. заявява, че ветроенергийните паркове в морето могат да окажат въздействие върху рибарството чрез промяна на пространственото разпределение и изобилието на улавяните с търговска цел морски видове, както и чрез тяхното затваряне от съображения за безопасност или налагането на промяна в риболовните дейности или методи, например от активни към пасивни;

19. настоява за установяване на диалог и сътрудничество с рибарите на ранен етап от процеса; подчертава необходимостта да се вземат предвид местните екосистеми и особеностите на местната общност; подчертава необходимостта от подходящо обезщетение за рибарите, ако създаването на ветроенергийни паркове в морето засяга тяхната дейност;

20. отбелязва факта, че съобщението на Комисията относно стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г. гласи, че „ЕС ще се погрижи за приоритетното прилагане на решения, като например океанската енергия и ветроенергийните паркове, позволяващи възстановяване на рибните запаси“, и че се разглежда възможността за комбиниране на ветроенергийни паркове в морето и защитени зони;

21. подчертава, че екологичното, социалното и икономическото въздействие на ветроенергийните паркове в морето зависи от специфичните местни условия, екосистемите и човешките дейности и че сътрудничеството на заинтересованите страни при проектирането, въвеждането и управлението на ветроенергийните паркове в морето е от ключово значение за решаването на въпроси от общ интерес;

22. отбелязва, че секторът на дребномащабния, крайбрежния и непромишления риболов може да бъде най-засегнат от въздействието от инсталирането на тези съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници в морето, като се има предвид тяхната относителна близост до брега;

23. подчертава, че рибарите, които се занимават с дребномащабен и крайбрежен риболов, ще бъдат особено засегнати, ако изместването се осъществи, тъй като може да не са в състояние да се преместят в по-далечни риболовни зони или да променят риболовния метод, особено ако ветроенергийните паркове в морето се намират в териториалните води (12 морски мили от брега); призовава за подходящо обезщетение като крайна мярка;

24. подчертава, че е необходимо да се улесни достъпът до застраховане за риболовните кораби, извършващи дейност или плаващи в зони с ветроенергийни паркове в морето, тъй като понастоящем то е много проблематично поради недостатъчния размер на обезщетението, което предлагат застрахователните полици на риболовните кораби;

25. посочва, че всяко ограничение на достъпа до традиционните риболовни зони засяга пряко поминъка на рибарите от различните крайбрежни държави — членки на ЕС, и зависимите от тях работни места на сушата; поради това подчертава, че когато е необходимо, следва да се предоставя подходящо обезщетение като крайна мярка; освен това посочва, че ограниченията на достъпа биха могли да подкопаят отговорното и устойчиво осигуряване на продоволствена сигурност;

26. призовава държавите членки, в съответствие с разпоредбите на морското пространствено планиране, да определят специфичните исторически и традиционни риболовни зони на местните рибари като зони, в които не трябва да се развиват възобновяеми енергийни източници в морето;

27. подчертава, че анализът на припокриването на възобновяемите енергийни източници в морето и рибарството предполага рязко увеличаване на потенциала за пространствени конфликти в някои европейски морски басейни през следващите години; в този контекст подчертава необходимостта от ранно пространствено планиране, което включва всички съответни заинтересовани страни, както по отношение на разполагането, така и по отношение на структурата на ветроенергийните паркове в морето; призовава за установяване на ефективно участие, диалог и мрежи на ранен етап с цел намаляване и избягване на конфликтите;

28. подчертава, че понастоящем има някои примери за сътрудничество (активно или пасивно) на риболовни дейности в зони с ветроенергийни паркове в морето; подчертава, че основаните на сътрудничество подходи на съвместно проектиране при разполагането на ветроенергийните паркове в морето с оглед на комбинирането им с други употреби могат да намалят потенциалното въздействие върху рибарството, да укрепят отношенията между различните участващи сектори и да дадат възможност за ползотворно сътрудничество между тях;

29. признава потенциала за аквакултури и водорасли, както и за пасивен риболов в рамките на зони с ветроенергийни паркове в морето; подчертава обаче, че са необходими повече научни изследвания, за да се направи оценка на тяхното екологично въздействие и икономически потенциал;

30. изразява загриженост относно факта, че отделно от забраните и ограниченията на риболовните дейности рибарите обикновено избягват риболова в зони с ветроенергийни паркове в морето, дори ако достъпът е разрешен, поради риска от случайни щети, закачване и загуба на риболовни съоръжения, и че следователно страхът от потенциално носене на отговорност е източник на безпокойство, който възпрепятства съвместното съществуване;

31. подчертава, че енергийните миксове на най-отдалечените региони и островите са силно зависими от вноса на изкопаеми горива, въпреки местните им характеристики, които благоприятстват развитието на възобновяеми енергийни източници; поради това призовава Комисията и държавите членки да обърнат особено внимание и да отделят специално финансиране за развитието на енергия от възобновяеми източници в морето в тези територии, за да се сведе до минимум зависимостта от изкопаеми горива;

32. признава потенциала на плаващите съоръжения за вятърна енергия в морето, които създават възможности за разполагане на инсталации в зони с дълбоки води и позволяват по-голямо разстояние от брековата линия, по-слабо визуално въздействие и по-малко потенциално пространствено припокриване с риболовните зони;

33. подчертава, че извеждането от експлоатация на вятърни турбини в морето не трябва нито да поражда трайни въздействия върху околната среда, нито да създава рискове за безопасността на риболовните кораби поради евентуално оставащата инфраструктура под морското дъно; освен това посочва, че методите за рециклиране следва да бъдат доразвити, за да се намали въздействието върху околната среда; счита, че е изключително важно да се гарантира, че ветроенергийни паркове в морето се изграждат само ако е възприет интегриран подход към процесите във връзка с жизнения цикъл на вятърните турбини в морето, което означава, че от самото начало е ясно по какъв начин вятърните турбини в морето могат да бъдат проектирани, изградени, използвани, изведени от експлоатация и рециклирани по устойчив начин; освен това подчертава, че стратегиите за извеждане от експлоатация, предвиждащи алтернативно бъдещо използване или премахване на конструкциите, трябва да бъдат включени в плановете за проектиране и инсталиране от самото начало и че трябва да се разгледа дългосрочното устойчиво въздействие с цел придържане към принципите на кръговата икономика;

34. настоятелно призовава за създаването на международен стандарт, който определя начините за извеждане от експлоатация на турбините и който дава цялостен преглед на правилата и разпоредбите относно извеждането от експлоатация, като същевременно се придържа към принципите на кръговата икономика;

Сряда, 7 юли 2021 г.

35. подчертава, че би трябвало да се въведат финансови договорености с цел покриване на дългосрочните рискове вследствие на изоставената инфраструктура в морето, която би могла да бъде премахната, за да може безопасно да се възобнови риболовът;

36. подчертава, че всяка инфраструктура под морското дъно, която е оставена на място, следва да подлежи на подходящ мониторинг;

37. изтъква, че в последните емпирични проучвания липсват оценки на икономическото, социално-икономическото и социално-културното въздействие на възобновяемите енергийни източници в морето върху рибарството; поради това настоятелно призовава Комисията да извърши допълнителни изследвания, в допълнение към проучването на въздействието върху околната среда, за да оцени възможните икономически и социални въздействия върху рибарството от инвестициите в енергия от възобновяеми източници в морето и да определи подходящи начини за преодоляване на тези отрицателни въздействия;

38. подчертава, че са необходими стандартизирани програми за мониторинг и хармонизиране на данните за риболовното усилие, за да се даде възможност за извършването на кумулативна екологична и социално-икономическа оценка, както и на оценка на въздействието върху околната среда от разширяването на развитието на енергията от възобновяеми източници в морето, и че съвместимостта и съпоставимостта на данните трябва да бъдат подобрени;

39. предлага държавите членки да засилят координацията в областта на научните изследвания относно ветроенергийните паркове в морето, за да улеснят събирането и обмена на резултати и данни от тези изследвания, както и обмена на най-добри практики; припомня, че вятърната енергия от разположени в морето съоръжения е една от най-напредналите технологии, но че други системи за енергия от възобновяеми източници биха могли да бъдат обещаващи, а в някои случаи и по-подходящи, в някои зони, където се извършват риболовни дейности, и следователно да имат по-малко вредно въздействие върху икономическите, социалните и екологичните аспекти; подчертава, че е важно да се стимулират инвестициите в научноизследователска и развойна дейност в това отношение;

40. призовава Комисията и държавите членки да подобрят трансграничното сътрудничество в областта на морското пространствено планиране, включително с Обединеното кралство, най-големият производител на вятърна енергия от разположени в морето съоръжения в Европа, с цел намиране на решения на общите проблеми, интегриране на електроенергийните връзки и извличане на поуки от най-добрите практики;

41. заявява, че морското пространствено планиране трябва да играе ключова роля, като разграничава всяка морска зона въз основа на собствените ѝ характеристики, и трябва да наблегне по-силно на оценката на възможностите за постигане на съвместно съществуване и многофункционално използване на ветроенергийните паркове в морето, което е от първостепенно значение за постигането на печеливша ситуация за устойчивото рибарство, аквакултурите и сектора на вятърната енергия от разположени в морето съоръжения и за включването на ефективното участие на рибарството в процеса на вземане на решения за разлика от твърде неясните понятия за „консултации“ и „наблюдатели“, изпълнението на поетите ангажименти и предварителното разрешаване на конфликтите по отношение на използването;

42. призовава държавите членки, в качеството им на компетентен орган в областта на морското пространствено планиране, в контекста на непрекъснатата им работа и последващите преразглеждания на националните морски пространствени планове да вземат предвид необходимостта да се гарантира, че се избягва отрицателното въздействие на ветроенергийните паркове в морето върху рибарството и че следователно те се разполагат далече от риболовните зони;

43. насърчава прилагането на екосистемен подход в морското пространствено планиране с цел осигуряване на основана на системите рамка за разбиране и управление на морските екосистеми и тяхното взаимодействие със социално-икономическите дейности;

44. подчертава значението на общностните схеми за производство на енергия, които позволяват на крайбрежните общности и кооперативи, включително рибарите, да произвеждат собствена електроенергия и да реинвестират печалбите обратно в общността;

45. подчертава, че ветроенергийни паркове в морето следва да се изграждат само ако се гарантира изключването на отрицателно екологично и свързано с околната среда въздействие, както и икономическо, социално-икономическо и социално-културно въздействие върху рибарите и производителите на аквакултури, в съответствие с целите на синята икономика и Европейския зелен пакт;

46. настоятелно призовава държавите членки да вземат предвид въздействието на енергията от възобновяеми източници в морето върху морската екосистема и рибарството при определянето на енергийния си микс;

47. настоятелно призовава държавите членки също така да продължат да работят за развитието и използването на други форми на възобновяема енергия;

48. призовава Комисията да извърши оценка на въздействието, за да проучи очакваните икономически, социални и екологични последици от изграждането на съоръжения за ветроенергийни паркове в морето, когато има вероятност те да бъдат несъвместими с риболовния сектор и устойчивостта на морските организми;

49. подчертава, че сътрудничеството между активните в морската среда и икономика сектори също ще бъде двигател за справедлив преход; призовава Комисията да направи оценка на инициативите, които стимулират местните икономики и икономическите дейности в морето, и да намери полезни взаимодействия между секторите, които могат да служат като основа за ориентирано към бъдещето икономическо възстановяване;

50. подчертава, че вече съществуват примери за съвместно съществуване между риболовния сектор и сектора на вятърната енергия от разположени в морето съоръжения и че този опит следва да се използва за намиране и споделяне на най-добрите налични практики за целия жизнен цикъл на морската инфраструктура;

51. подчертава, че заинтересованите страни следва да имат право да участват в морското пространствено планиране и да имат думата по този въпрос;

52. подчертава, че ранните, справедливи, ефективни и непрекъснати консултации със заинтересованите страни, по-специално рибарите и производителите на аквакултури, и тяхното участие, създаването на прозрачни насоки и изплащането на обезщетения биха могли да намалят потенциала за конфликти и да създадат еднакви условия на конкуренция между рибарството и възобновяемите енергийни източници в морето;

53. призовава ЕС да насърчава и подкрепя ветроенергийните паркове в морето във външната си дейност, особено с трети държави, където достъпът до енергия остава неравномерен и ограничен, в съответствие с целите на Зеления пакт;

54. подчертава, че принципът на предпазните мерки, в съответствие с член 191, параграф 2 от ДФЕС, следва да се прилага, ако трябва да се вземат решения преди да са налице необходимите познания или информация;

55. отбелязва, че може да са необходими допълнителни мерки на равнище ЕС, включително законодателство, тъй като данните сочат, че морското пространствено планиране на държавите членки не гарантира справедливото включване на рибарите и другите заинтересовани страни, и по целесъобразност, обезщетяване за рибарството;

56. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да се уверят, че морските пространствени планове гарантират справедливото включване на рибарството и устойчивото продължаване на техните дейности и отразяват справедливо законните интереси на рибарите, събирачите на черупчести мекотели и производителите на аквакултури;

57. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.